

Hur sker sökning på internet?

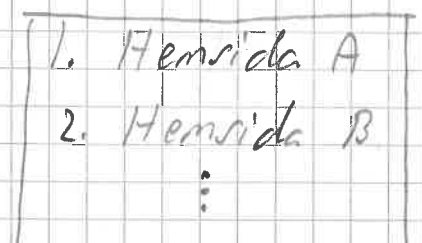
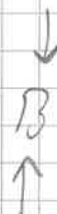
- * Webcrawlers besöker hemsidor och skapar en indexeringsfil
- * Indexeringsfilens utseende:

<u>ord</u>	<u>förekomst på hemsidor</u>
ost	2, 4, 10
potatis	4, 8
bil	4, 2

exempel:

Hemsida 2 innehåller orden "ost" och "bil".
ordet "bil" förekommer på hemsida 1 och 2.

- * Sök på ordet "ost" ger tre träffar.
- * Ranking före Google: popularitetsranking:
En sida rankas högre om den har många pekare (länkar) till sig:

* problem: länkar kan "köpas"

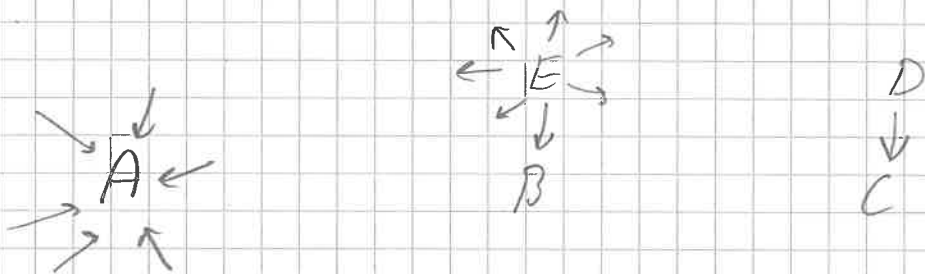
PageRank

(2)

* Google använder PageRank, skapat av Sergey Brin och Larry Page

* Idén är att även ta hänsyn till kvaliteten på de rekommenderande länkarna!

Exempel: Person A, B och C söker ett jobb:

Person A får 1000 rekommendationsbrev - bra

Person B får ett brev, men av Elnstein - bättre

Person C får ett brev, av DMac, som bara

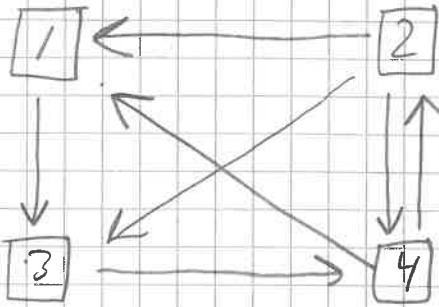
skriver ett enda brev - bäst!

Matematisk formulering

(3)

Exempel:

$$|H_1| = 1$$

$$|H_2| = 3$$

$$|H_3| = 1$$

$$|H_4| = 2$$

* Figuren visar fyra hemsidor och länkarna (pekarna) mellan dem.

* $|H_2| = 3$ anger att tre länkar utgår från hemsida 2, o.s.v.

* Rankingen (relevansen) för hemsida 1 ges av en summa av alla länkar in till sidan, d.v.s. som i popularitetsrankingen

* Men nu viktar varje länk via de länkande sidornas ranking och antalet utgående länkar:

$$r(1) = r(H_1) = \sum_{k \rightarrow H_1} \frac{r(H_k)}{|H_k|} = \frac{r(2)}{3} + \frac{r(4)}{2}$$

$$r(2) = r(H_2) = \frac{r(4)}{2}$$

$$r(3) = r(H_3) = \frac{r(1)}{1} + \frac{r(2)}{3}$$

$$r(4) = r(H_4) = \frac{r(2)}{3} + \frac{r(3)}{1}$$

Hyperlänkmatrixen

(4)

$$|H_1| = 1$$

$$|H_2| = 3$$

$$|H_3| = 1$$

$$|H_4| = 2$$

* Definition av hyperlänkmatrixen A:

$$A_{ik} = \begin{cases} \frac{1}{|H_k|} & \text{om länka } [k] \rightarrow [i] \text{ finns} \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$$

* I exemplet ovan:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & \frac{1}{3} & 0 & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2} \\ 1 & \frac{1}{3} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{3} & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$\frac{1}{|H_4|}$ etc.

← alla länkar till [1]
← alla länkar till [2]
← alla länkar till [3]
← alla länkar till [4]

$$* \rightarrow \frac{1}{3} \cdot (1+1+1) = 1$$

antal länkar
ut från [2]

alla ingående länkar vars
ursprung är [2]

d.v.s. A är en stokastisk matris!

Rankingvektorn

(5)

* Vi söker rankingvektorn:

$$\vec{r} = [r(1) \quad r(2) \quad r(3) \quad r(4)]$$

* Rankingvektorn är en utfallsvektor, om

vi kräver $r(1) + r(2) + r(3) + r(4) = 1$.

* Ekvation för rankingvektorns komponenter:

$$r(i) = \sum_{k \rightarrow H_i} \frac{r(k)}{|H_k|} \quad \left(\begin{array}{l} \text{term bidrar endast} \\ \text{om länk } k \rightarrow i \\ \text{finns} \end{array} \right)$$

* På matrisform: (om alla länkar finns, annars noll)

$$A = \begin{bmatrix} 0 & \frac{1}{|H_2|} & \frac{1}{|H_3|} & \frac{1}{|H_4|} \\ \frac{1}{|H_1|} & 0 & \frac{1}{|H_3|} & \frac{1}{|H_4|} \\ \frac{1}{|H_1|} & \frac{1}{|H_2|} & 0 & \frac{1}{|H_4|} \\ \frac{1}{|H_1|} & \frac{1}{|H_2|} & \frac{1}{|H_3|} & 0 \end{bmatrix}$$

ger

$$A \vec{r} = \vec{r}$$

Tillbaka till exemplet

* Vår ekvation: $(I-A)\vec{r} = \vec{r} - A\vec{r} = \vec{0}$, d.v.s.

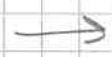
$$\begin{bmatrix} 1 & -1/3 & 0 & -1/2 \\ 0 & 1 & 0 & -1/2 \\ -1 & -1/3 & 1 & 0 \\ 0 & -1/3 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ w \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

* Genomför Gausselimination: (efter multiplikation 6,2,3,3)

$$\begin{bmatrix} 6 & -2 & 0 & -3 \\ 0 & 2 & 0 & -1 \\ -3 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 3 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} -3 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & -1 \\ 6 & -2 & 0 & -3 \\ 0 & -1 & -3 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -3 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & -1 \\ 0 & -4 & 6 & -3 \\ 0 & -1 & -3 & 3 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} -3 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 3 \\ 0 & -4 & 6 & -3 \\ 0 & 2 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -3 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 3 \\ 0 & 0 & 18 & -15 \\ 0 & 0 & -6 & 5 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} -3 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 3 \\ 0 & 0 & 6 & -5 \\ 0 & 0 & -6 & 5 \end{bmatrix}$$

$$\begin{array}{c} \rightarrow \\ \sim \end{array} \begin{bmatrix} \textcircled{-3} & -1 & 3 & 0 \\ 0 & \textcircled{-1} & -3 & 3 \\ 0 & 0 & \textcircled{6} & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{array}{c} \textcircled{\times 2} \\ \textcircled{\times 2} \\ \\ \end{array} \begin{array}{c} \textcircled{7} \\ \leftarrow \\ \textcircled{-1} \\ \end{array} \begin{bmatrix} -6 & -2 & 6 & 0 \\ 0 & -2 & -6 & 6 \\ 0 & 0 & 6 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

(trappstegr form)

$$\begin{bmatrix} -6 & -2 & 0 & 5 \\ 0 & -2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 6 & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{array}{c} \leftarrow \\ \textcircled{-1} \\ \\ \end{array} \sim \begin{bmatrix} \textcircled{-6} & 0 & 0 & 4 \\ 0 & \textcircled{-2} & 0 & 1 \\ 0 & 0 & \textcircled{6} & -5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

x y z w

* L sningen  r: $(t \in \mathbb{R})$

$$\begin{cases} -6x = -4t \\ -2y = -t \\ +6z = 5t \\ w = t \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{2}{3}t \\ y = \frac{1}{2}t \\ z = \frac{5}{6}t \\ w = t \end{cases}$$

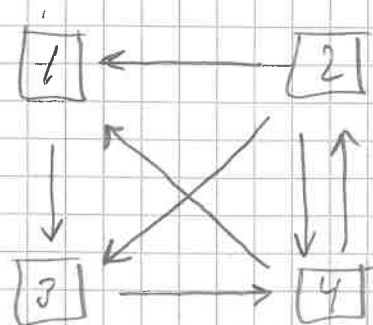
Sätt $t = 6$ ger $(t = \frac{1}{3}$ ger utfallvektor)

$$x = 4 \quad y = 3 \quad z = 5 \quad w = 6$$

$$r(1) = 4 \quad r(2) = 3 \quad r(3) = 5 \quad r(4) = 6$$

* Googles s tresultat blir:

1.	Hemsida	4
2.	Hemsida	3
3.	Hemsida	1
4.	Hemsida	2

Kommentarer

8

* Att hitta exakta "egenvektorer" \vec{r} till ekvationen $A\vec{r} = \vec{r}$ kan bli komplicerat när matrisen A är stor.

* Om en slutfördelning existerar, d.v.s. om gränsvärdet $\lim_{n \rightarrow \infty} A^n \vec{r}_0$ existerar, för någon startgissning \vec{r}_0 : Då gäller:

$$A^{n+1} \vec{r}_0 \approx A^n \vec{r}_0,$$

d.v.s. en approximativ "lösning" är

$$\vec{r} = A^n \vec{r}_0$$

för n tillräckligt stort.

* Google använder PageRank + finjusteringar.

* PageRank rankar enbart med hjälp av länkar (pekare), utan hänsyn till innehåll.

D.v.s. hela sidan får samma ranking, oavsett vilket av sidans ord man sökte på.

Slutsats: bättre att söka "specifikt", så att PageRank kan ranka relevanta sidor.